

Ki az Eljövendő? (Mt 11,2–3)

Még néhány nap, s véget ér az advent, a karácsonyvárás ideje. Néhány nap múlva, ahogy leszáll a sötét, lelkünk egén újra kigyúl a betlehemi csillag, Jézus születésének nagy örömét hirdetve minden népnek, az egész világnak. Mert a karácsony erről szól, vagy legalábbis erről kellene szólnia: Jézus, a nagy Eljövendő újra megérkezik, s azért jön, hogy szeretetet ajándékozzon mindenkinek.

A nagy Eljövendőt, a Messiást várta a zsidó nép évezredekkel ezelőtt, eljövételét próféták hirdették. Várták azt, aki megszabadítja népét a külső és belső elnyomástól, rabságtól, és feltámasztja halottaiból Dávid király dicsőséges országát. Ezek a prófétai ígéretek, jövendölések később, a keresztény időkben más színezetet kaptak. Ők a nagy Eljövendőt Jézusban várták, akit Krisztusnak, Királynak hittek. Hitük szerint Ő lesz az, aki Isten egyszülött Fiaként, valóságos istenként, közbenjár Atyjánál az ember megváltása ügyében, s élete feláldozásával megszabadítja őt bűneitől és a halál rettenetétől. Mindez nagyon szépen tükröződik a 16. századi adventi énekünkben: „Sokszor a próféták által / Királyt ígért szent szózattal,/ Az Úr Isten közbenjárót, / És haláltól szabadítót.” (154. ének)

A felolvasott bibliai versekben a Heródes király parancsára börtönbe vetett Keresztelő János próféta tudomást szerez Jézus fellépéséről és működéséről. Ő volt az, aki Jézust a Jordán folyóban megkeresztelte, aki felismerte benne Isten küldöttét. Ugyanazzal a felhívással kezdte meg tevékenységét Jézus előfutáraként, a bűnbánat szükségességét hirdetve a népnek, mint a későbbiek során maga Jézus is: „Térjete meg, mert egészen közel van már a mennyek országa!” (Mt 3,2) Mégis a tanítványaitól küldött üzenetében a Jézushoz intézett kérdésében elbizonytalanodásának ad hangot: „Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk?” (Mt 11,3) Jézus válaszában elmondja, hogy tetteivel is az evangéliumot, Istenországa eljövételét hirdeti, „és boldog az, aki nem botránkozik meg” öböne (Mt 11,6), aki hisz az ő Isten országát közelítő, annak jöttét bizonyító és előidéző szeretetében.

„Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk?” – aki valóban hisz Jézus embermegváltó, Isten országát megvalósító szeretetében, annak nem férközik szívébe az elbizonytalanodás, a kétely, amely – az evangélium szerint – Keresztelő

János kérdésében tetten érhető, s ha Jézus kortársa lehetne, nem is tenné fel neki ezt a kérdést. Mert tudná és tudja, hogy Jézus az Eljövendő. Ő az, aki eljött és eljön, rá kell várnia, őt kell várnia, karácsonya és élete boldogsága reménységével.

Ezredéves adventek során Jézus mindig eljött, de, sajnos, nem érkezett meg mindenkire. Nem érkezett meg, mert nagyon sokan rosszul várták őt, nem benne látták és várták az Eljövendőt. Ez a téves Jézus-várás vonul végig Fábíán Sándor *Karácsonyfás önéletrajz* című versén is, amelyben öntudata ébredésétől felnőtté éréséig így örökíti meg tömören karácsonyait: „Gyermek, három éves./ Fenyőág kezében./ Volt dísz rajta, édes/ ám én az Angyalt kerestem.// Iskolásan. Tél volt, goromba./ Fagybeszédét – ó, Szalonta! –, / széltől zengő huzal mondta./ Fenyőgally kezemben./ Volt dísze, de én/ aki hozta, Jézuskát kerestem. // Jött Nagyvárad./ „Ideológia” áradt.../ A Líceum: listás./ Fentről kommunistas./ Fenyőág sincsen kezemben – / igazgató riogatna,/ kicsapatna.” Aztán jöttek idők, hogy csak téli ünnepekről volt szabad beszélni, csak télifát volt szabad díszíteni, amikor nem volt szabad sem agyalt, sem Jézuskát keresni, áldott karácsonyt ünnepeelve az Eljövendőre, Jézusra vární, őt emlegetni. A „világ proletárjai, egyesüljetek!” – jelszavú, zsarnoki önkénné betegedett eszmerendszer eszement örülteként rikácsolta milliók felé: Én vagyok az Eljövendő, engem kell várni, engem szeretni, nekem szolgálni! Én vagyok az, aki jobb életet, szebb jövőt, boldogságot hoz számotokra! Isten nem létezik, a Jézus vallása ópium, kábítószer! Bennem higgyetek, engem imádjatok!

És voltak sokan, akik benne hittek, s elfelejtettek hinni Istenben. Benne látták az Eljövendőt, s hamis, szemfényvesztő csillogása elhalványította lelkükben a jézusi szeretet tiszta fényét. Az említett költő, Fábíán Sándor azok közé tartozott, akiknek lelkében, e csillagoltó, hitelenséget gerjesztő sötétség mégsem tudta kioltani a jézusi fényt. Idézett versét így fejezi be: „Hinni kezdem, mit nem hittem./ Dobom Darwint, közeleg Isten./ Kezemben fenyőág,/ és nem a Jézuskát/ várom s nem Angyalkák cukrát.// Bensőm már Krisztust lát.” Ez a Krisztus-látás, Jézusban az Eljövendő-várás vezette el őt, és vezethet el mindenkit áldott karácsonyokhoz, lelki boldogsághoz.

Ma – azt mondják – szabad világban élünk, mindenképpen szabadabban, mint az átkos korban. Szabadon lehet hinni, szabadon lehet ünnepegni a karácsonyt, szabadon lehet várni az Eljövendőt, Jézust. Sokan mégis úgy látják, vélik: jobb volt a régi rendszer. Igen, milyen jó emlékezni az üres üzletekre, a hosszú sorokra, a hideg lakásokra! Jó-e emlékezni a mindennap ránk kényszerített áramszünetekre, a valóban sötét adventi estékre? Az egyik este – nemrég –, meghibásodott az utcai közvilágítás-rendszer, s a falura sűrű sötétség borult. A házakban volt ugyan villany, de nekem az utca sötétje az akkori vakhomályt idézte

fel kísértetiesen. Jó-e emlékezni a rabságra, amely bilincsbe verte a szabad gondolatot és hitet, a gúnyos elmékre, amelyek aljas módon bezúzták és WC-papírrá alázták a Bibliát, galádul megcsúfolva Isten szavát? A szűken mért élelmiszer-adagokra, e gazdag ország nevetségés nincstelenségére? Emlékszem, egyik karácsonykor néhány házi készítésű sütemény került a gyermekek csomagjába, mert egyéb édesség nem volt! És sorolhatnám hosszan a tényeket, amelyek jónak és szépnek minősítik a zsarnoki időket, persze csak azok számára, akiknek az elso-roltakban, csak ők tudják, hogyan, de soha nem volt részük.

Ma mindent lehet kapni, ami szem-szájnak ingere, mesterséges fényárban úsznak az üzletek kirakatai, az utcák, karácsony előtt jóval már állnak a tereken az elkápráztató ragyogású fenyők és egyéb díszei az ünnepet bevarni képtelen, türelmetlen emberi képzeletnek. Ám mindez hiába. Sokan arra panaszkodnak mégis, hogy drágaság van, hogy nincs elég pénzük megvásárolni a karácsonyi kellékeket, ételeket, fényeket. És közben haszontalanságokra költekeznek, becsapva a reklámvilág elkápráztató, lélekvakító csillogásától, és talán a világ minden pénze, kincse sem lenne elegendő nekik magasan szárnyaló vágyaik kielégítésére!

Hogy szabad világ van, hogy az Eljövendőt, Jézust is lehet és kell várni, rá is gondolni karácsonyra készülve, ez nem érdekli őket. Hogy vannak valóban szegény emberek, akiket megajándékozhatnak, ez még annyira sem. A mai világ külső káprázata talán jobban fogva tartja őket, mint a régi rendszer lelki és fizikai sötétsége. S a múltó fény csillagszóró-életű sziporkázása teljesen eltereli figyelmüket az örök fényről, amely Istenből, az Eljövendőből, a szeretetet hozó Jézusból árad a világra.

Bizony sokaknak ez jelenti az adventet, a karácsony- és Jézusvárást. Eljönni a templomba, és itt vagy az advent hétköznapijain hallgatni Jézust, evangéliumát, s szavát megszívvelve egyenetlen lelkében és életében az ő útját? Várni őt, a nagy Eljövendőt, békességre vágyó lélekkel, elindulni feléje a szeretet cselekedeteinek ajándékaival? Mindezeket haszontalan, divatjamúlt dolgoknak tartják, s a szeretetet hirdető vallást megunt gyermekjátéknak!

Tamási Áron Megváltás című írásában az első karácsonyéjt varázsolja élénk csodás ragyogásban. Azt írja, hogy amikor a betlehemi csillag feltündökölt az istálló felett, amelyben Jézus született, a pásztorok és fősvény gazdájuk nagyon megijedtek. Távolról bámulták a csillagfényt, de nem mertek elindulni az istálló felé. „S ahogy ott álltak nagy ijedelemben és tehetetlenül, egyszerre megmozdultak a juhok, majd a csengők és kolompok dallamán megindultak amaz istálló felé, melyre leszállt a csillag.” Az egyik pásztor eléjük ugrott, „de a szelíd juhok nem mutattak semmiféle ijedelmet, hanem bátran átgázoltak rajta, s mintha

maga a föld indult volna meg alattuk, úgy mentek, puhán és hömpölyögve, a fényes istálló felé.” A pásztoroknak és gazdájuknak nem volt mit tenni, utánuk indultak. Odaérve „csodás dolgot kellett látniok, mert a juhok első két lába begömbült valahánynak, majd úgy ereszkedtek mind a földre, mintha térdre állván, imádni akarnának valakit.”¹ Ezt a csodát látva a pásztorok és fukar gazdájuk is, lassan térdre borultak a betlehemi istálló előtt, áldott békesség és jóakarattal töltötte el a lelküket, mert az Eljövendő, Megváltó Jézus bennük is megszületett.

A történetet olvasva az jutott eszembe, hogy a mai szabad, mesterkéltséggel fényűző világban is – egy csoda folytán – talán a szelíd juhok hamarabb elindulnának Jézus üdvözlésére, fogadására, mint sok lelki tehetséggel megáldott ember. S talán sokan ezek közül csak e csodát látva tennék meg az első lépéseket feléje, hasonlóan a történetbeli ijedt pásztorokhoz és önző gazdájukhoz.

Karácsonykor mi ne csodákra várjunk, ne isteni lényre, aki kegyelemből megváltást hoz nekünk, akit térdre borulva imádnunk kell. Ne kérdezzük, hogy ki az Eljövendő. Mert Jézus az. Ő az, aki karácsonykor a legnagyobb csodával, a szeretettel ajándékoz meg bennünket, minden embert. A szeretettel, „mely mozgat Napot és minden csillagot”², Isten és ember felé közelít minden, Jézust Eljövendőként váró és igaz karácsonyra vágyó emberi szívet. Adja Isten, és tegyük róla, hogy a mi szívünk is közöttük legyen. Ámen.

¹ Tamási Áron: *Megváltás*. <http://mek.oszk.hu/01000/01093/html/07.htm#cim71> (letöltve: 2015. december 10.)

² Dante Alighieri: *Isteni színjáték*. Ford. Babits Mihály. <http://mek.oszk.hu/00300/00362/html/isteni3.htm#103> (Letöltve: 2015. december 10.)